

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය - 2017

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2018 නොවැම්බර් 02 දින මුදල් හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා වෙත නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් හා උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම යටතේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2.2 ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

උක්ත මූල්‍ය ප්‍රකාශන ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ලෙස නම්කර තිබුණද, ඒකාබද්ධ අරමුදලේ ගනුදෙනුවලට පමණක් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සීමාවී තිබුණි. ඒ අනුව, පළාත් සභා, පළාත් පාලන ආයතන, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සහ ජනරජයට අයත් හෝ රජයේ පාලනය යටතේ පවතින වෙනත් ආයතනවලට අයත් ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් සහ වත්කම් හා වගකීම් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එබැවින් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයේ නාමය, 2003 අංක 03 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනතේ අවශ්‍යතාවයන්ට හා එම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ අන්තර්ගතයට නොගැලපුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජය විසින් ගෙවිය යුතුව තිබුණු ණය ශේෂය රු. මිලියන 9,588,101 ක් වුවද, නියැදි විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ පහත සඳහන් විගණන නිරීක්ෂණ අනුව එම ණය ශේෂය රු.මිලියන 803,555 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

(i) ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර සම්බන්ධයෙන් වූ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය 2016 වර්ෂයේ සිට නිවැරදිකර තිබූ අතර, ඒ අනුව භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර නිකුතුවේදී ඒවායේ ශුද්ධ අගය වෙනුවට මුහුණත අගයට ගිණුම්ගත කිරීම ආරම්භකර තිබුණි. එසේ වුවද, 2016 වර්ෂයට පෙර නිකුත් කරන ලද භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවල මුහුණත වටිනාකම තවදුරටත් ගිණුම්වලට ගැලපුම් නොකිරීම හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කරවලට අදාළ මුළු බැරකම රු. මිලියන 433,097 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ii) රජය විසින් ඇතිකර ගත් ගිවිසුම්ගත බැඳීම් යටතේ වූ ණය ගිවිසුම් 08 කට අදාළව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු.මිලියන 330,221 ක් වූ ණය ශේෂය ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර නොතිබුණි. (විස්තර ඇමණුම 01 හි දැක්වේ). එම ණය ගිවිසුම් 08 හි ඇතුළත් ණය ශේෂවලින් රු.මිලියන 150,730 ක් හම්බන්තොට වරාය ඉදිකිරීම සඳහා රජය විසින් ගෙන තිබුණු ණයවලින් ගෙවිය යුතුව තිබුණු ණය ශේෂය විය. මේ සම්බන්ධයෙන් වරාය හා නාවික කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද 2017 අගෝස්තු 20 දිනැති අංක MPS/SEC/2017/32 දරන “හම්බන්තොට වරාය සහන ගිවිසුම” නම් වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය 2017 අගෝස්තු 04 දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණි. ඒ අනුව, හම්බන්තොට වරාය ඉදිකිරීම සඳහා රජය විසින් ගෙන තිබුණු ණයවලින් තවදුරටත් ගෙවිය යුතුව ඇති ණය ශේෂය ආපසු ගෙවීමේ වගකීම, එකී සහන ගිවිසුම බලාත්මක වන දිනයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් බාර ගෙන තිබුණි.

නමුත් එම ණය ශේෂය ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර නොතිබුණි. එසේම, එම ණය ශේෂය වරාය අධිකාරියේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්ද ඉවත්කර තිබුණි.

- (iii) එම ණය ගිවිසුම් 08 හි ඇතුළත් ණය ශේෂවලින් පුත්තලම ගල් අඟුරු විදුලි බලාගාරය ඉදිකිරීම සඳහා විදේශ ණය ගිවිසුම් 03 ක් යටතේ ලබාගත් ණය වලින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආපසු ගෙවන ලද ණය වාරික වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 30 හි (විදේශ ණය ශේෂ ප්‍රකාශනය) ඇතුළත් කර නොතිබුණි. ඒ අනුව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා එහි සටහන් අතර විදේශ ණය ආපසු ගෙවීම්වලට අදාළව රු. මිලියන 14,386 ක වෙනසක් පැවැතුණි.
  - (iv) 2017 වර්ෂය තුළ උපලබ්ධි වූ විදේශ ණය ගිවිසුම් 65 කට අදාළ රු.මිලියන 40,237 ක් වූ විදේශ ණය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්කර නොතිබුණි.
- (ආ) ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, රජය විසින් විවිධ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වෙත රු.මිලියන 181,368 ක උප ණය ලබා දී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ නියැදි විගණන පරීක්ෂාවේදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උප ණය වටිනාකම රු.මිලියන 7,490 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (i) 2017 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 20 අනුව, 2017 වර්ෂය තුළ ලබා දී තිබූ උප ණය වටිනාකම රු. මිලියන 25,152 ක් වී තිබුණත්, රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අවසන් වාර්තාව (Table 33) අනුව වැය විෂය අංක 2302 යටතේ උප ණය ලෙස රු.මිලියන 19,043 ක් පමණක් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අවසන් වාර්තාව (Table 33) අතර රු. මිලියන 6,109 ක වෙනසක් පැවැතුණි. .
  - (ii) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ තීරණයකට අනුව, ආපසු අයකර ගැනීමේ පදනම මත ගෝල්ඩන් කී තැන්පත්කරුවන් වෙත ගෙවීම් සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්ති හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශය වෙත 2302 වැය විෂය යටතේ 2015 හා 2016 වර්ෂවල එකතුව රු.මිලියන 4,990 ක් හා 2017 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 2,500 ක් වශයෙන් එකතුව රු.මිලියන 7,490 ක් ගෙවා තිබුණත්, එම ණය, උපණය වශයෙන් ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර නොතිබුණි. තවද, එම උපණය ගෙවීම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් ගිවිසුම්වලට එළඹ නොතිබුණි.
- (ඇ) ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලයට සිදුකළ රජයේ ප්‍රාග්ධන දායකත්වය, භාණ්ඩාගාර පොත් අනුව හා විගණනය වෙත ලබාදුන් සෘජු ශේෂ සනාථ කිරීම් සමග සැසඳීමේදී පහත සඳහන් පරිදි රු. මිලියන 23,509 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර තිබුණි.

විස්තරය	2017 ජනවාරි 01 දිනට ශේෂය	2017 වර්ෂයේදී සිදු කළ ආයෝජනයන්	2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය
-----	-----	-----	-----
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන
ශේෂ සනාථ කිරීම් අනුව	68,810	8,702	77,512
භාණ්ඩාගාර පොත් අනුව	53,890	113	54,003
වෙනස	14,920	8,589	23,509
	=====	=====	=====

- (ඇ) ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රජයේ වගකීම් (රාජ්‍ය ණය හැර) රු.මිලියන 35,340 ක් වී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ නියැදි විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය වූ පහත සඳහන් විගණන නිරීක්ෂණ අනුව රු.මිලියන 53,188 ක් වූ වගකීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (i) ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය විසින් පුද්ගල අනන්‍යතා මහ ලේකම් කාර්යාලය ඉදිකිරීම සඳහා වාණිජ බැංකු 04 මගින් ලබාගත් රු. මිලියන 7,550 ක ණය මුදලෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් ගෙවිය යුතු ණය වාරික හා පොලී වටිනාකම රු.මිලියන 7,396 ක් වූ අතර, එම ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බැරකමක් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.
  - (ii) විශ්‍රාම වැටුප් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2014 වර්ෂයේ සිට විශ්‍රාම වැටුප් පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා රාජ්‍ය බැංකු 03 ක් මගින් ලබාගත් ණය මුදලෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් ගෙවිය යුතු රු.මිලියන 45,792 ක ණය ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බැරකමක් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.
- (ඉ) පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය සමුළුව වෙනුවෙන් මිලදී ගෙන තිබූ වාහන 82 ක් 2014 වර්ෂයේදී විකිණීමේදී, රු.මිලියන 400 ක අලාභයක් සිදු වී තිබුණි. එම අලාභය 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් පොත්වලින් කපාහැරීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර එම වටිනාකම තවදුරටත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අවිනිශ්චිත ගිණුමෙහි ඇතුළත් කර තිබුණි. එසේම, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 30 යටතේ රු.මිලියන 127,384 ක් වටිනා සෘණ ශේෂය රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සඳහා වූ මෙහෙයුම් ගිණුමේ ගැලපුම් කර ඉදිරිපත් කර තිබුණත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් පැහැදිලි කිරීම් කර නොතිබුණි.
- (ඊ) 2017 වර්ෂයේ ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය නොවන වත්කම් (Non- Financial Assets) වටිනාකම රු. මිලියන 814,336 ක් වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, එම වටිනාකම තුළ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද වටිනාකම් මෙන්ම පිරිවැය පදනම මත වටිනාකම්ද ඇතුළත්ව තිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 16 හි ඇතුළත් මූල්‍ය නොවන වත්කම් ශේෂවලින් නියැදි පදනම මත තෝරාගත් ආයතන 77 කට අදාළව 2017 වර්ෂයේ විසර්ජන ගිණුම්වල සටහන් අංක 01 හි ඇතුළත් “ජංගම නොවන වත්කම් සංවලන වාර්තාව” අනුව වූ ශේෂවල වටිනාකම සමග එදිනට පැවති ජංගම නොවන වත්කම්වල වටිනාකම සැසඳීමේදී පහත සඳහන් වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය.
- (i) තෝරාගත් ආයතන විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණු සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ විසර්ජන ගිණුම් සමඟ වූ ජංගම නොවන වත්කම් සංවලන වාර්තාවේ වත්කම් කාණ්ඩ 05 ක් යටතේ වූ වත්කම්වල වටිනාකම රු.මිලියන 69,935 ක් වී තිබුණි. ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන අංක 16 හි සඳහන් එම ආයතනවලට අදාළ වත්කම්වල වටිනාකම රු.මිලියන 260,893 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව විසර්ජන ගිණුම්වල සඳහන් වටිනාකමට වඩා රු.මිලියන 190,958 ක් වැඩියෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වත්කම්වල වටිනාකම දක්වා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

වත්කම් කාණ්ඩය	වත්කම	2017.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු. මිලියන	2017.12.31 දිනට විසර්ජන ගිණුමට අනුව වටිනාකම රු. මිලියන	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වැඩියෙන් දැක්වීම රු. මිලියන
9151	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	196,818	51,031	145,787

9152	යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ	6,294	4,200	2,094
9153	ඉඩම්	26,480	2,289	24,191
9160	කෙටිගෙන යන වැඩ	6,756	1,369	5,387
9180	කල්බදු වත්කම්	24,545	11,046	13,499
	එකතුව	260,893	69,935	190,958

(ii) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 16 යටතේ වූ ආයතනවලින්, තෝරාගත් ආයතන කිහිපයකට අදාළව වත්කම් කාණ්ඩ 04 ක් යටතේ වත්කම් වටිනාකම රු.මිලියන 77,265 ක් වශයෙන් දක්වා තිබුණි. නමුත් එම තෝරාගත් ආයතන විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණු විසර්ජන ගිණුම් සමඟ වූ ජංගම නොවන වත්කම් සංවලන වාර්තාවල එම වත්කම් වටිනාකම රු.මිලියන 246,028 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව එම ආයතන විසින් විසර්ජන ගිණුම්වල දක්වා තිබුණු වත්කම් වටිනාකමට වඩා රු.මිලියන 168,763 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

වත්කම් කාණ්ඩය	වත්කම	2017/12/31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම	2017/12/31 දිනට විසර්ජන ගිණුමට අනුව වටිනාකම	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අඩුවෙන් දැක්වීම
		රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන
9151	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	9,544	47,445	37,901
9152	යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා උපකරණ	59,356	130,473	71,117
9153	ඉඩම්	1,699	21,098	19,399
9160	කෙටිගෙන යන වැඩ	6,666	47,012	40,346
	එකතුව	77,265	246,028	(168,763)

2.2.4 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී පහත සඳහන් නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

(අ) "2006 වර්ෂය අවසානයේ අයවැය පරතරය, එම වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත කරන ලද දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට පහක් නොඉක්මවන බවට සහ එම මට්ටම ඉන්පසු දිගටම පවත්වාගෙන යනු ලබන බවට වගබලා ගැනීමෙන් ආණ්ඩුවේ ණය දුරදර්ශී මට්ටම් දක්වා අඩු කිරීම" ආණ්ඩුව විසින් අනුගමනය කළයුතු වගකීම් සහිත මූල්‍ය කළමනාකරණයට පාදකවූ පරමාර්ථයක් ලෙස 2003 අංක 3 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම) පනතේ 3 (අ) වගන්තියේ දක්වා තිබුණි.

එසේ වුවද, 2017 වර්ෂයේදී හා ඉකුත් වර්ෂ හතක කාල පරිච්ඡේදය අවසානයට වූ අයවැය හිඟය එම වර්ෂවලට අදාළ ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට පහක් නොඉක්මවන පරිදි පවත්වාගෙන යාමට අපොහොසත් වී තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඇස්තමේන්තුගත අයවැය හිඟය, ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 7.89 ක් වී තිබුණු අතර, තථ්‍ය අයවැය හිඟය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 5.70 ක් වී තිබුණි. විස්තර ඇමණුම 02 දැක්වේ.

(ආ) 2013 අංක 15 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) (සංශෝධන) පනතින් සංශෝධිත 2003 අංක 3 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත ප්‍රකාරව, යම් වර්ෂයක් අවසානයට පැවතිය හැකි උපරිම බැරකම් වටිනාකම එම වර්ෂය සඳහා වූ ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 80 නොඉක්මවිය යුතුය. එම සීමාවන්ට අනුගතව කටයුතු කළ බව මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කළ වාර්තා අනුව විද්‍යාමාන වුවද, ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයට බැහැරින් ගිණුම් තබා ඇති එහෙත් විවිධ රාජ්‍ය ව්‍යවසායවලට අදාළ බැරකම්ද සැලකිල්ලට ගත්විට එම අදාළ සීමාවන් ඉක්මවා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

බැරකම්	2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැරකම් වටිනාකම*
-----	----- රු. මිලියන
බැංකු අයිරාව	150,539
මහ බැංකු අත්තිකාරම්	199,801
රාජ්‍ය ණය	9,588,101
මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගිණුම්ගත නොකළ බැරකම්:	
- මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙන් පිටත ගිණුම් තබන විදේශ ණය	330,221
- භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර ශේෂය අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කිරීම	433,097

මුළු බැරකම	10,701,759
	=====
දළ දේශීය නිෂ්පාදනය	13,289,000
මුළු බැරකම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස	80.53

*මහා භාණ්ඩාගාරයේ ඇපකර මත රාජ්‍ය ව්‍යාපාර විසින් ලබාගෙන ඇති ණය සඳහා බැංකු වෙත ලබාදී ඇති ඇපකර හා සහන ලිපි වටිනාකම වූ රු. මිලියන 652,214 ක් සහ විසර්ජන ගිණුම්වල බැරකම් ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් වටිනාකම්ද ඉහත බැරකම් තුළට ඇතුළත් කර නැත.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය කාර්යසාධනය

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව මූල්‍ය කාර්යසාධනය ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

2017 වර්ෂයේ සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව	විස්තරය	තරා	
		2017	2016
රු. මිලියන		රු. මිලියන	රු. මිලියන
	ආදායම		
308,000.0	ආදායම් බදු	274,561.6	258,856.8
1,052,360.0	දේශීය භාණ්ඩ හා සේවා බදු	1,024,280.5	840,563.9
389,390.0	ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම මත බදු	371,336.1	364,268.1
1,749,750.0	බදු ආදායම	1,670,178.2	1,463,688.8
163,900.0	බදු නොවන ආදායම හා වෙනත්	174,839.1	235,066.3
1,913,650.0	ආදායම්වල එකතුව (අ)	1,845,017.3	1,698,755.1
	අඩුකළා: වියදම්		
472,299.7	වැටුප්, වේතන හා වෙනත් සේවා ප්‍රතිලාභ	463,872.5	452,700.7
188,833.1	වෙනත් භාණ්ඩ හා සේවා	164,446.0	148,955.5
602,248.7	සහනාධාර, ප්‍රදානයන් හා මාරු කිරීම්	580,556.0	557,162.9
761,152.1	පොලී ගෙවීම්	735,565.7	610,894.6
2,149.4	වෙනත් පුනරාවර්තන වියදම්	1,134.8	1,168.0
2,026,683.0	මුළු පුනරාවර්තන වියදම්වල එකතුව (ආ)	1,945,575.0	1,770,881.7
113,033.0	ආදායම් හිඟය (අ) - (ආ)	100,557.7	72,126.6
935,529.4	රාජ්‍ය ආයෝජන	657,530.0	594,012.7
1,048,562.4	අයවැය හිඟය	758,087.7	666,139.3
	අයවැය හිඟය මූල්‍යයනය		
270,325.0	විදේශ ණය ගැනීම්	601,305.6	574,248.7
(220,052.2)	විදේශ ණය ආපසු ගෙවීම්	(219,349.6)	(145,119.3)
50,272.8	ශුද්ධ විදේශ ණය ගැනීම්	381,956.0	429,129.4
8,000.0	විදේශ ප්‍රදානයන්	8,031.1	7,496.0
58,272.8	විදේශ මූල්‍ය දායකත්වයේ එකතුව	389,987.1	436,625.4
1,829,861.5	දේශීය ණය ගැනීම්	856,671.1	1,041,541.3
(678,053.5)	දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම්	(648,133.9)	(596,429.3)
1,151,808.0	ශුද්ධ දේශීය ණය ගැනීම්	208,537.2	445,112.0

	විදේශ මූල්‍ය ආයතනවලින් එකතුව සහ ශුද්ධ දේශීය ණය ගැනීම්	598,524.3	881,737.4
1,210,080.8			
16,250.0	ණය අයකර ගැනීම	16,418.0	18,619.5
100.0	ප්‍රාග්ධන වත්කම් විකිණීමෙන්	144.1	407.2
-	Divestiture Proceeds	44,677.0	-
-	තැන්පතු ගිණුම්වල හා බැරකම්වල ශුද්ධ වෙනස්වීම්	113,470.0	(202,654.9)
-	මුදල් හා ආසන්න මුදල්වල වැඩිවීම/(අඩුවීම)	(15,145.7)	(31,969.9)
-----		-----	-----
1,226,430.8	මුළු මූල්‍යකරණයේ එකතුව	758,087.7	666,139.3
=====		=====	=====

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 වර්ෂයේදී රු. මිලියන 1,698,755 ක් වූ මුළු ආදායමෙන් සියයට 86 ක් බදු ආදායම්වලින්ද, සියයට 14 ක් බදු නොවන ආදායම්වලින්ද, සමන්විත වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 1,845,017 ක් වූ මුළු ආදායමෙන් සියයට 91 ක් බදු ආදායම්වලින්ද, සියයට 9 ක් බදු නොවන ආදායම්වලින්ද සමන්විත වී තිබුණි. ඒ අනුව, ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී බදු නොවන ආදායම රු.මිලියන 60,227 කින් හෙවත් සියයට 25.6 කින් අඩු වී තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු ආදායම ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 146,262 කින් හෙවත් සියයට 8.6 කින් වැඩි වී තිබුණි. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ආදායමෙන් සියයට 4 ක් හෙවත් රු.මිලියන 68,633 ක ආදායම් රැස්කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මුළු පුනරාවර්තන වියදම් රු.මිලියන 174,693 කින් එනම් සියයට 10 කින් පමණ වැඩි වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 124,671 කින් හෙවත් සියයට 20 කින් පමණ වැඩිවීම, මුළු පුනරාවර්තන වියදම ඉකුත් වර්ෂයට වඩා වැඩිවීම කෙරෙහි ප්‍රබල ලෙස බලපා තිබුණි. නමුත් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ශුද්ධ ණය ගැනීම් රු.මිලියන 283,748 කින් අඩු වී තිබුණි. එසේම, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් මුළු පුනරාවර්තන වියදමෙන් සියයට 38 ක් පමණ වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේදී එය සියයට 34 ක් පමණ වී තිබුණි.
- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන 63,517 කින් හෙවත් සියයට 11 කින් පමණ වැඩි කර රු.මිලියන 277,999 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සලසා තිබුණු එම ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 30 ක පමණ ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය නොකර ඉතිරි කර තිබුණි.
- (ඈ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයවැය හිඟය රු.මිලියන 91,948 කින් එනම් සියයට 13.8 කින් වැඩි වී තිබුණි. නමුත් ශුද්ධ ණය ගැනීම් (දේශීය හා විදේශීය) රු.මිලියන 283,748 කින් අඩු වී තිබුණු අතර, ණය අයකර ගැනීම රු.මිලියන 2,201 කින් අඩුවී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

2017 වර්ෂයේ දේශීය හා විදේශීය ණය ගැනීම්, ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම් සහ රාජ්‍ය ආදායම ඉකුත් වර්ෂ 05 ක් සමග සසඳා පහත සඳහන් වගුවේ දක්වා ඇත.

විස්තරය	2017	2016	2015	2014	2013	2012
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු. බිලියන	රු. බිලියන	රු. බිලියන	රු. බිලියන	රු. බිලියන	රු. බිලියන
වර්ෂය තුළ ලබාගත් දේශීය ණය*	2,549	2,518	2,793	2,020	2,178	2,256
වර්ෂය තුළ ලබාගත් විදේශ ණය	601	574	556	423	183	365
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ලබාගත් දේශීය හා විදේශ ණය එකතුව	3,150	3,092	3,349	2,443	2,361	2,621
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
දේශීය ණය වාරික ගෙවීම**	2,340	2,073	2,265	1,584	1,696	1,980
විදේශීය ණය වාරික ගෙවීම	219	145	187	107	95	153
දේශීය ණය සඳහා පොලී ගෙවීම්	597	510	450	376	401	351
විදේශීය ණය සඳහා පොලී ගෙවීම්	138	101	77	107	95	153
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම් එකතුව	3,294	2,829	2,979	2,174	2,287	2,637
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
රාජ්‍ය ආදායම	1,845	1,699	1,394	1,128	1,066	997
ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම් වලින් සමස්ථ රාජ්‍ය ආදායම අඩුකළ පසු තවදුරටත් ගෙවීමට ඇති ණය වාරික හා පොලී ප්‍රමාණය	1,449	1,130	1,585	1,046	1,221	1,640
දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය ණය ශේෂය***	9,776	8,861	7,830	6,721	6,106	5,520
ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම්:	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය
- රාජ්‍ය ආදායම, මුළු ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස	56.0	60.1	46.8	51.9	46.6	37.8
- සම්පූර්ණ ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම්, වර්ෂය තුළ ලබාගත් මුළු ණයවල ප්‍රතිශතයක් ලෙස	104.5	91.3	89.0	88.9	96.9	100.6
- සමස්ථ ණය වාරික හා ණය පොලී ගෙවීම් මුළු රාජ්‍ය ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	178.5	166.4	213.7	192.6	214.5	264.5

* වර්ෂය තුළ ලබාගත් දේශීය ණය තුළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම මගින් ලබාගත් මුළු ණය මුදල ඇතුළත් වේ. (මෙහිදී භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම මගින් ලබාගත් ශුද්ධ ණය මුදල ඉවත් කර ඇත). උදා:-

	2017	2016
	-----	-----
	රු. බිලියන	රු. බිලියන
දේශීය ණය ගැනීම්	857	1,042
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම මගින් ලබාගත් ශුද්ධ ණය	68	(159)
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම මගින් ලබාගත් මුළු ණය	1,624	1,635
-----	-----	-----
	2,549	2,518
=====	=====	=====

**දේශීය ණය වාරික ගෙවීම් තුළ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සඳහා වර්ෂය තුළ කරන ලද ගෙවීම් ඇතුළත් වේ.
 උදා:-

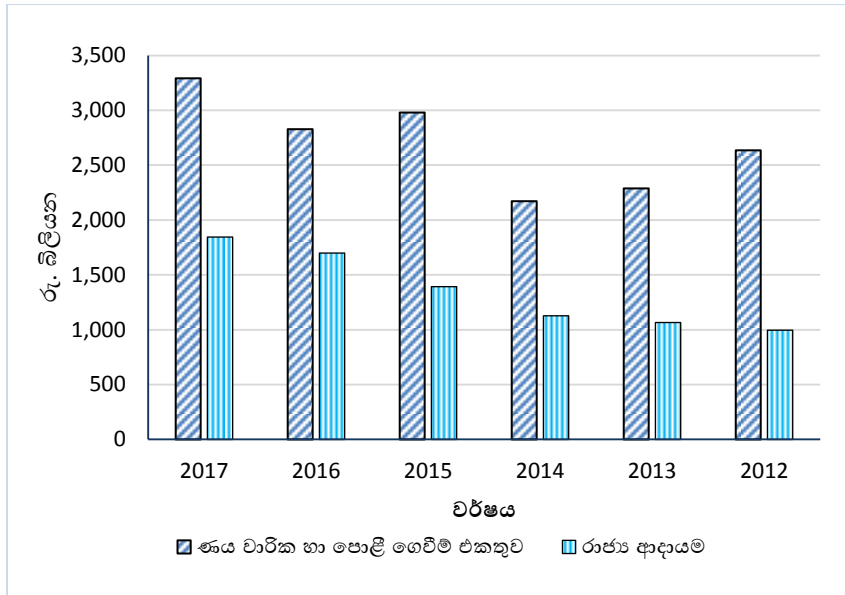
	2017	2016
	-----	-----
	රු. බිලියන	රු. බිලියන
දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම්	648	597
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් නිකුත් කිරීම මගින් ලබාගත් ණය ආපසු ගෙවීම්	1,692	1,476
	-----	-----
	2,340	2,073
	=====	=====

*** රාජ්‍ය ණය ශේෂය ගණනය කිරීමේදී කල්බදු ණය හිමියන් ඉවත් කර මහ බැංකු අත්තිකාරම් ඇතුළත් කර ඇත. උදා:-

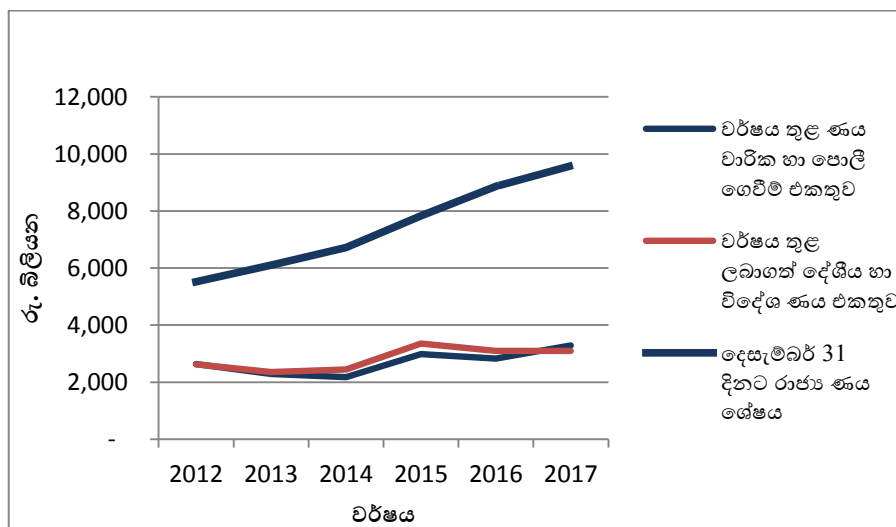
	2017	2016
	-----	-----
	රු. බිලියන	රු. බිලියන
දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය ණය	9,588	8,794
මහ බැංකු අත්තිකාරම්	200	83
කල්බදු ණය හිමියෝ	(12)	(16)
	-----	-----
	9,776	8,861
	=====	=====

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2012 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා වර්ෂයන් තුළ ගෙවිය යුතු ණය වාරික හා පොලී ගෙවීමට එම වර්ෂයේ රැස්කළ රජයේ ආදායම ප්‍රමාණවත් වී නොතිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මුළු රජයේ ආදායම්වල එකතුව රු.බිලියන 146,262 කින් වැඩි වී තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවිය යුතු මුළු ණය වාරික හා ණය පොලිවලින් සියයට 56 ක් පමණක් නිරවුල් කිරීමට එම මුළු රජයේ ආදායම ප්‍රමාණවත් වී තිබුණි. ණය වාරික හා පොලී ගෙවීම, රජයේ ආදායම සමග සසඳා පහත සඳහන් රූපසටහනේ දක්වා ඇත.

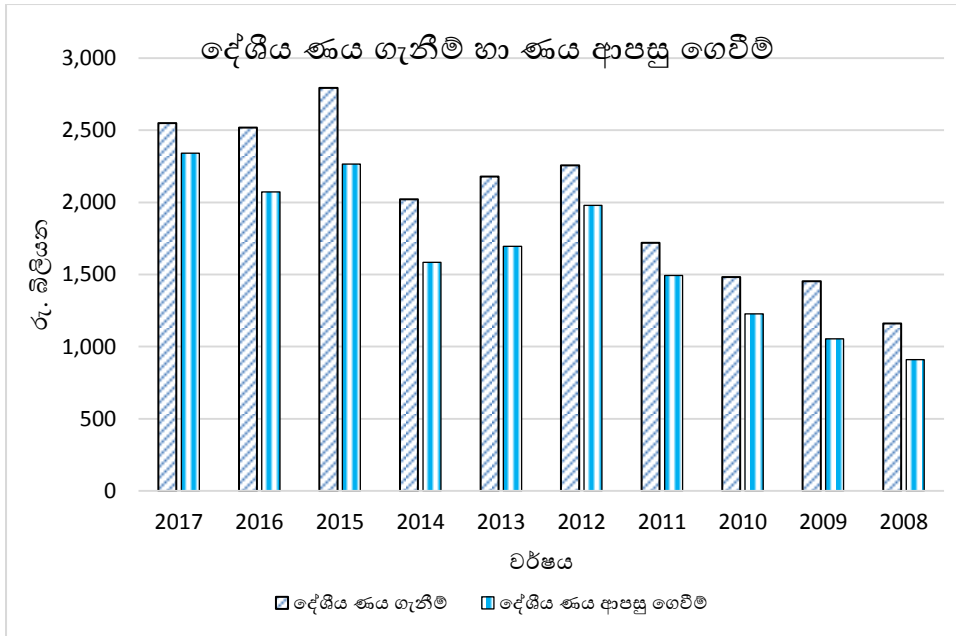
(ආ) පසුගිය 2012 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය අවසාන වන විට රජයේ ෂය වාරික හා පොලී ගෙවීමට රජයේ ආදායම ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා ඒ ඒ වර්ෂයන්වල දේශීය හා විදේශීය ෂය ලබා ගැනීමට සිදු වී තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ෂය වාරික හා ෂය පොලී ගෙවීමට රජයේ ආදායම ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා ගෙවිය යුතු ෂය වාරික හා පොලී වටිනාකමෙන් සියයට 44 ක් හෙවත් රු.බිලියන 1,449,990 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබා ගෙන තිබුණු ෂයවලින් ගෙවීමට සිදු වී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේදී ලබා ගෙන තිබුණු මුළු ෂය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 91.3 ක් එම වර්ෂයේ ගෙවිය යුතුව තිබුණු ෂය වාරික හා පොලී ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් වී තිබුණි. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබා ගෙන තිබුණු ෂය ප්‍රමාණයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගෙවිය යුතුව තිබුණු මුළු ෂය වාරික හා පොලී ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් වී නොතිබුණි. එනම් ලබා ගෙන තිබුණු ෂය ප්‍රමාණයෙන් ගෙවිය යුතු ෂය වාරික හා පොලී වටිනාකම සියයට 106 ක් වී තිබුණි. මේ අනුව, වර්ෂය අවසානය වන විට මුළු රාජ්‍ය ෂය ශේෂය වර්ෂ ගණනාවක් මුළුල්ලේ අඛණ්ඩව වර්ධනය වී තිබුණි. විස්තර පහත සඳහන් රූපසටහනේ දැක්වේ.

- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන 63,517 කින් හෙවත් සියයට 11 කින් පමණ වැඩි කර රු.මිලියන 277,999 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි. නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සලසා තිබුණු එම ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 30 ක පමණ ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය නොකර ඉතිරි කර තිබුණි.
- (ඈ) ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අයවැය හිඟය රු.මිලියන 91,948 කින් එනම් සියයට 13.8 කින් වැඩි වී තිබුණි. නමුත් ශුද්ධ ණය ගැනීම් (දේශීය හා විදේශීය) රු.මිලියන 283,748 කින් අඩු වී තිබුණු අතර, ණය අයකර ගැනීම රු.මිලියන 2,201 කින් අඩුවී තිබුණි.
- (ඉ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.බිලියන 9,776 ක් වූ මුළු රාජ්‍ය ණය ශේෂය, රු.බිලියන 13,289 ක් වූ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 73.5 ක් වී තිබුණි. මේ අනුව, දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ රජය විසින් ලබා ගෙන තිබුණු දේශීය හා විදේශීය ණයවලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ණය වාරික හා පොලී ආපසු ගෙවීම සඳහා යොදා ගෙන තිබීම නිසා අපේක්ෂිත පරිදි සංවර්ධනාත්මක ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂ 07 කට අදාළ දේශීය ණය ගැනීම් වටිනාකම හා දේශීය ණය වාරික ගෙවීමට අදාළ තත්ත්වය පහත සඳහන් වගුවේ දැක්වේ.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන	රු.බිලියන
දේශීය ණය ගැනීම්	2,549	2,518	2,793	2,020	2,178	2,256	1,719	1,483
දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම්	2,340	2,073	2,265	1,584	1,696	1,980	1,494	1,227
ශුද්ධ දේශීය ණය ගැනීම්	209	445	528	436	482	276	225	256
දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම්, දේශීය ණය ගැනීම්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස	91.8	82.3	81.1	78.4	77.9	87.8	86.9	82.7

ඉහත තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු දේශීය ණය ගැනීම්වලින් සියයට 92 ක් දේශීය ණය ආපසු ගෙවීම් සඳහා භාවිතා කර තිබූ අතර, ශුද්ධ දේශීය ණය ගැනීම්, මුළු දේශීය ණය ගැනීම්වලින් සියයට 8 ක් පමණක් වී තිබුණි. ඒ අනුව, දේශීය ණය ගැනීම් මත ආයෝජන හැකියාව ඉතා පහළ මට්ටමක පැවැතුණි. විස්තර පහත සඳහන් රූපසටහනේ දැක්වේ.

(ඊ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු රාජ්‍ය ණය, මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය සමඟ සැසඳීමේදී ඒකපුද්ගල ණය ප්‍රමාණය රු.455,885 ක් වූ අතර, ඉකුත් වර්ෂයේදී එය රු.417,865 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයේ ඒක පුද්ගල ණය ප්‍රමාණය සමඟ සැසඳීමේදී එය රු.38,020 කින් වැඩි වී තිබුණි. එසේම, රාජ්‍ය ණය ශේෂයෙන් සියයට 45 ක් විදේශ ණය වීම හා රුපියල අවප්‍රමාණය වීමේ බලපෑම හේතුවෙන් ඒක පුද්ගල ණය ප්‍රමාණයේ තරා වටිනාකම තවදුරටත් ඉහළ අගයක් ගනු ඇත. සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂ 05 ක මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය හා ඒක පුද්ගල ණය ප්‍රමාණය පහත සඳහන් වගුවේ දැක්වේ.

විස්තරය	2017	2016	2015	2014	2013	2012
දෙසැම්බර් 31 දිනට රාජ්‍ය ණය ශේෂය (රු. බිලියන)	9,776	8,861	7,830	6,721	6,106	5,520
මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය ('000)	21,444	21,203	20,966	20,771	20,585	20,425
ඒක පුද්ගල ණය ප්‍රමාණය (රු.)	455,885	17,865	373,462	323,576	296,624	270,257

3.3 මූල්‍ය තත්ත්වය

ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ හතර අවසානයට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ සැසඳීමක් පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2017	2016	2015	2014	2013	2013*
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	(සන්සන්දනාත්මක සංඛ්‍යා) රු. මිලියන	රු. මිලියන
මූල්‍ය නොවන වත්කම්	814,336	346,655	21,287	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම්						
රජයේ නිලධාරීන්ට ණය	27,428	23,032	22,327	23,396	23,012	23,012
රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සඳහා අත්තිකාරම්	15,088	16,093	9,878	9,679	9,230	9,230
සාමාජික ගාස්තු ණය දීම	3,517	3,517	3,517	3,517	3,517	3,517
රජය සතු ව්‍යාපාරවල රජයේ දායකත්වය	181,368	169,547	174,196	207,966	370,618	370,618
ණය ගැනීම් මත ආයෝජන	-	-	7,684,954	6,577,431	5,996,496	-
මුද්දර නොග ගිණුම	1,305	1,275	1,315	1,244	971	971
බදු කුලී සහ වැඩ අත්තිකාරම්	750	229	-	-	-	-
මූල්‍ය වත්කම්වල එකතුව	807,937	740,601	8,388,317	7,221,072	6,616,821	620,325
මුළු වත්කම්	1,622,273	1,087,255	8,409,604	7,221,072	6,616,821	-
ව්‍යවස්ථාපිත අරමුදල් හා වෙනත් අරමුදල්						
ඒකාබද්ධ අරමුදල	(285,571)	(187,247)	(403,026)	(356,665)	(312,477)	-
අවිනිශ්චිත අවස්ථා අරමුදල	500	500	100	140	140	140
විදේශ ණය වක්‍රීය අරමුදල	31,264	23,820	25,748	25,835	22,587	22,587
ආයෝජන මත අරමුදල් - SOES	-	-	666,326	605,803	584,215	-
විවිධ අරමුදල්	992	1,525	1,397	1,285	1,386	1,386
ජංගම නොවන වත්කම් සංචිත අරමුදල්	-	-	21,287	-	-	-
ශුද්ධ වත්කම් ගැලපුම් ගිණුම	(8,013,167)	(7,750,621)	-	-	-	-
මුළු අරමුදල්	(8,265,982)	(7,912,023)	311,832	276,399	295,851	-
බැරකම්						
බැංකු අයිතව	150,539	165,685	197,655	164,348	137,077	137,077

මහ බැංකු අත්තිකාරම්	199,801	83,307	151,132	143,898	109,272	109,272
රජයේ ණය ගැනීම්	9,588,101	8,793,959	7,684,954	6,577,431	5,996,496	5,996,496
තැන්පතු හා අනෙකුත් බැරකම්	75,121	64,343	63,142	62,724	83,410	83,410
රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සමඟ වන මෙහෙයුම් ගිණුම් විවිධ ගිණුම්	(125,941)	(108,635)	277	(4,315)	(4,905)	(4,905)
මුළු බැරකම්	9,888,254	8,999,278	8,097,772	6,944,673	6,320,970	6,344,943
මුළු අරමුදල් සහ බැරකම්	1,622,273	1,087,255	8,409,604	7,221,072	6,616,821	6,345,083
මූල්‍ය වත්කම් ඉක්මවූ බැරකම් හා අවිනිශ්චිත අවස්ථා	-	-	-	-	-	5,724,758
අරමුදලේ එකතුව						
ඒකාබද්ධ අරමුදල - සමුච්චිත ශුද්ධ ආදායම් හිඟය	-	-	-	-	-	312,477
භෞතික වත්කම්වල මුළු ආයෝජනය හා සමුච්චිත ශුද්ධ ආදායම් හිඟය	-	-	-	-	-	5,412,281
						5,724,758
අසම්භාව්‍යයන් සහ බැඳීම්	652,214	563,337	431,954	519,274	362,923	362,923

* 2013 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ආකෘතිය වෙනස් කිරීමට පෙර ඉදිරිපත් කර තිබූ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආකෘතිය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙනස් කිරීම නිසා "ශුද්ධ වත්කම් ගැලපුම් ගිණුම" නමින් ගිණුමක් හඳුන්වා දී පහත සඳහන් ගිණුම් ඊට ගලපා තිබුණි.

	රු. මිලියන
මූල්‍ය නොවන වත්කම්	814,336
ණය දීම් (උපණය)	181,368
රජය සතු ව්‍යාපාරවල රජයේ දායකත්වය	578,481
බදු කුලී සහ වැඩ අත්තිකාරම්	750

එකතුව	1,574,935
අඩුකලා: රජයේ ණය ගැනීම්	(9,588,101)

ශුද්ධ වත්කම් ගැලපුම් ගිණුම	(8,013,166)
	=====

(ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී 2013 වර්ෂයේ හා ඊට පෙර යොදාගෙන තිබූ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ආකෘතිය 2014 වර්ෂයේ සිට වෙනස් කර තිබූ අතර, එය නැවතත් 2017 වර්ෂයේදී වෙනස් කර තිබුණි. ඒ අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සන්සන්දනාත්මක තොරතුරු 2017 වර්ෂයේ ආකෘතියට අනුරූපීව ගැලපුම් කර තිබුණි.

3.4 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.4.1 රාජ්‍ය ආදායම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අනුමත වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුගත මුළු ආදායම රු.මිලියන 1,913,650 ක් වූ අතර, තථ්‍ය ආදායම රු.මිලියන 1,845,017 ක් විය. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 32 අනුව “ලාභ විසර්ජනයන්” (Profit Distribution) යටතේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට වූ දායකත්වය ලෙස රු. මිලියන 14,227 ක් දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ එම ආදායම එකතුකර ගැනීමට මහා භාණ්ඩාගාරය අපොහොසත්වී තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 30 අනුව “ලාභ විසර්ජනයන්” (Profit Distribution) යටතේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට වූ දායකත්වය රු. මිලියන 6,378 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. එසේ වුවත්, 2016 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත රු.මිලියන 5,000 ක් පමණක් ප්‍රේෂණය කර තිබුණි. ඒ අනුව, 2016 වර්ෂයට අදාළව ලැබිය යුතු රු.මිලියන 1,378 ක ආදායම එකතුකර ගැනීමට මහා භාණ්ඩාගාරය අපොහොසත්ව තිබුණි.

(ඇ) ජාතික විනය සංස්ථාවේ 2014, 2015 හා 2016 වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් රු.මිලියන 35 ක්, රු. මිලියන 37 ක් හා රු. මිලියන 40 ක් වශයෙන් එකතුව රු.මිලියන 112 ක් වූ ශුද්ධ ආදායම් අතිරික්තය, මුදල් පනතේ 10(5) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඒකාබද්ධ අරමුදලට ප්‍රේෂණය කළ යුතුව තිබුණ ද, එසේ කර නොතිබුණි.

(ඈ) පාර්ලිමේන්තුව විසින් නීතිගත කර තිබුණු ඇතැම් අණපනත්වල විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර නොගැනීම හේතුවෙන් රජයට කාලීනව ලැබිය යුතු බදු මුදල් අහිමි වීම හෝ ප්‍රමාද වීම සිදුවන අවස්ථා පැවැතුණි. එවැනි අවස්ථා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

(i) 2015 අංක 10 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව අය කළ යුතු මන්දිර බද්ද සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද අයකරගෙන නොතිබුණි.

(ii) 2016 අංක 20 දරන එකතු කළ අගය මත බදු සංශෝධන පනතින්, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි වූ ඇඟළුම් නිෂ්පාදන සමාගම් විසින් දේශීය වෙළඳ පොළට සපයනු ලබන ඇඟළුම් ඒකක මත එකතු කළ අගය මත බදු වටිනාකම ඒකකයකට රු.25 ක සිට රු.75 ක් දක්වා සංශෝධනය කර තිබූ අතර, එම සංශෝධනය 2016 නොවැම්බර් 01 දින සිට බලාත්මක කර තිබුණි. එසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් එම ගාස්තු අය කිරීම 2017 ජූනි 14 දින සිට ආරම්භ කර තිබුණි. මේ නිසා, ඇඟළුම් ඒකක මත එකතු කළ අගය මත බදු අය කිරීම නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හේතුවෙන් 2016 නොවැම්බර් 01 දින සිට 2017 ජූනි 14 දින දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ රු. මිලියන 167 ක ආදායම් රජයට අහිමි වී තිබුණි.

- (iii) 2017 අංක 7 දරන ආර්ථික සේවා ගාස්තු (සංශෝධන) පනත අනුව 2017 අප්‍රේල් 01 දින සිට ආනයනික වාහනවලින් සියයට 0.5 ක ආර්ථික සේවා ගාස්තුවක් අයකළ යුතුව තිබුණත්, ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් එම ගාස්තුව 2017 ජූනි 17 දින සිට අය කිරීම ආරම්භ කර තිබුණි. ඒ අනුව, ආර්ථික සේවා ගාස්තු අය කිරීම නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හේතුවෙන් 2017 අප්‍රේල් 01 දින සිට 2017 ජූනි 15 දින දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආනයනය කර තිබූ වාහන 17,142 ක් වෙනුවෙන් අයකළ යුතුව තිබුණු රු.මිලියන 153 ක ආදායම් රජයට අහිමි වී තිබුණි.
- (ඉ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට බදුකරුවන්ගෙන් ආදායම් ලෙස දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලැබී තිබුණු රු.මිලියන 2,225 ක් වටිනා වෙක්පත් 7,175 ක් අගරු වී තිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේදී රු.මිලියන 1,976 ක් වටිනා වෙක්පත් අගරු වී තිබුණි. ඒ අනුව, ඉකුත් වර්ෂයට වඩා රු.මිලියන 249 ක් වටිනා වෙක්පත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අගරු වී තිබුණි.
- (ඊ) විවිධ ආදායම් මූලාශ්‍රවලින් අය විය යුතුව පවතින හිඟ බදු මුදල් කාලීනව නිරවුල් කර ගැනීම සඳහා විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අදාළ ආදායම් එකතු කරන ප්‍රධාන ආයතන තුනවන දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව සහ සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුගමනය නොකිරීම හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට රු.මිලියන 345,339 ක බදු ආදායම් හිඟව පැවැතුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.
  - (i) නව පරිගණක පද්ධතිය හඳුන්වාදීමට පෙර 2015 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වූ බදු කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව බදු කරුවන්ගෙන් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත අය විය යුතුව පැවති හිඟ බදු මුදල් කාලීනව නිරවුල් කර නොගැනීම නිසා 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අය විය යුතුව පැවති හිඟ බදු ආදායම් රු.මිලියන 323,732 ක් වී තිබුණි. තවද, නව පරිගණක පද්ධතිය (RAMIS) මගින් පරිපාලනය වන බදු වර්ගවල 2016 ජනවාරි 01 දින සිට 2017 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදයට අදාළ හිඟ බදු වටිනාකම 2018 මාර්තු 29 දින වන විටත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගණනය කර නොතිබුණි.
  - (ii) ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් අයකරනු ලබන ආදායම්වලට අදාළව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු හිඟ බදු ආදායම් රු. මිලියන 19,484 ක් වී තිබුණි.
  - (iii) සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අයකරනු ලබන ආදායම්වලට අදාළව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු හිඟ බදු ආදායම් රු. මිලියන 2,123 ක් වී තිබුණි.
- (උ) රාජ්‍ය ආදායම් රැස්කරනු ලබන විවිධ රාජ්‍ය ආයතනයන්හි 2017 වර්ෂය සඳහා වූ මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තු, සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු හා තථ්‍ය ආදායම් රැස්කිරීම් සංසන්දනය කිරීමේදී, ආදායම් පුරෝකථනය සහ ඇස්තමේන්තු කිරීම විධිමත් ප්‍රශස්ත ක්‍රමවේදයක් අනුව සිදුකර නොතිබුණි. ආදායම් රැස්කරන ප්‍රධාන ආයතන දෙකක ඇස්තමේන්තුගත හා තථ්‍ය ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව	ශ්‍රී ලංකා රේගුව
	-----	-----
අනුමත ආදායම් සංකේත ගණන	36	17
ආදායම් රැස්කළ, ආදායම් සංකේත ගණන	26	13

මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුව (රු.මිලියන)	798,268	802,280
සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තුව (රු.මිලියන)	837,855	757,800
තථ්‍ය ආදායම (රු.මිලියන)	792,351	728,271
මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුව හා සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තුව අතර වෙනස (රු.මිලියන)	39,587	(44,480)
මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුව හා තථ්‍ය ආදායම අතර වෙනස (රු.මිලියන)	(5,917)	(74,009)
සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තුව හා තථ්‍ය ආදායම අතර වෙනස (රු.මිලියන)	(45,504)	(29,529)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) 2017 වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුව අනුව, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආදායම් සංකේත 26 ක් යටතේ ආදායම් රැස් කළ යුතුව තිබුණු අතර එම ආදායම් සංකේත සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුවල වටිනාකම රු.මිලියන 39,587 කින් හෙවත් සියයට 4.9 කින් ආදායම වැඩි කර මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තු සංශෝධනය කර තිබුණි. නමුත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 792,351 ක ආදායම් රැස්කර තිබුණි. ඒ අනුව සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තුව අනුව රැස්කළ යුතුව තිබුණු ආදායම රු.මිලියන 45,504 කින් හෙවත් සියයට 5.4 ක් අඩුවෙන් ආදායම් රැස්කර තිබුණි. එමෙන්ම මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුවේ සඳහන් ආදායම් වටිනාකමෙන් සියයට 0.7 ක් හෙවත් රු.මිලියන 5,917 ක් අඩුවෙන් ආදායම් රැස්කර තිබුණි. ඒ අනුව මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුවල ආදායම් සංශෝධනය කර තිබුණත්, ඉන් ශුද්ධ ප්‍රතිඵලයක් අත්කර ගෙන නොතිබුණි.
- (ii) 2017 වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුව අනුව, ආදායම් සංකේත 13 ක් යටතේ මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තු මගින් ශ්‍රී ලංකා රේගුවට ලබාදී තිබූ ආදායම් ඉලක්කය, සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තු මගින් රු.මිලියන 44,480 කින් හෙවත් සියයට 5.5 කින් අඩු කර තිබුණි. එහෙත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ තථ්‍ය ආදායම රු.මිලියන 728,271 ක් වී තිබුණු අතර, එය සංශෝධිත ආදායම් ඇස්තමේන්තුවට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 29,529 කින් හෙවත් සියයට 3.9 කින් අඩු වී තිබුණි. එමෙන්ම මූලික ආදායම් ඇස්තමේන්තුව අනුව රැස්කළ යුතුව තිබුණු ආදායමට වඩා රු.මිලියන 74,009 කින් හෙවත් සියයට 9.2 කින් ආදායම් අඩු වී තිබුණි.

3.4.2 රාජ්‍ය වියදම

රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට අදාළව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 148 ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව රාජ්‍ය මූල්‍ය පිළිබඳ සම්පූර්ණ පාලනය පාර්ලිමේන්තුව සතු වේ. 2017 වර්ෂයේ රජයේ සැපයීම් හා සේවා සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන 2017 අංක 32 දරන විසර්ජන (සංශෝධන) පනතින් සංශෝධිත 2016 අංක 24 දරන විසර්ජන පනතින් සලසා තිබුණි. ඒ අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රජයේ සැපයීම් හා සේවා සඳහා හා විශේෂ නීති සේවා වියදම් සඳහා රු.මිලියන 3,860,318 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

මූලය -----	මූලධන ප්‍රතිපාදන ----- රු. මිලියන	පුනරාවර්තන ප්‍රතිපාදන ----- රු. මිලියන	එකතුව ----- රු. මිලියන
විසර්ජන පනත මගින් සැපයුම් හා සේවා සඳහා ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන	879,681	1,233,229	2,112,910
විශේෂ නීති සේවා සඳහා ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන	801,402	713,798	1,515,200
සැපයුම් හා සේවා සඳහා ලබා දුන් අතිරේක ප්‍රතිපාදන	53,000	-	53,000
විශේෂ නීති සේවා වියදම් සඳහා ලබා දුන් අතිරේක ප්‍රතිපාදන	99,552	79,656	179,208
	-----	-----	-----
එකතුව	1,833,635	2,026,683	3,860,318
	=====	=====	=====

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) 2017 වර්ෂයේ සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව අනුව රජයේ වියදම් සඳහා රු.මිලියන 3,860,318 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු අතර, එය ඉකුත් වර්ෂයේ සංශෝධිත අයවැය ඇස්තමේන්තුව අනුව වූ රු.මිලියන 3,898,880 ක ප්‍රතිපාදන සමග සැසඳීමේදී රු.මිලියන 38,562 ක හෙවත් සියයට 0.98 කින් අඩු වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සලසා තිබුණු මුළු ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.මිලියන 3,470,589 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි. ඒ අනුව රු.මිලියන 389,729 ක් හෙවත් සලසා තිබුණු මුළු ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 10 ක ප්‍රමාණයක ප්‍රතිපාදන ඉතිරි කර තිබුණි.
- (ආ) පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනවලින් උපයෝජනයන් කළ පසු ඉතිරිය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.
- (i) පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා සලසා තිබුණු රු.මිලියන 2,026,683 ක ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.මිලියන 1,945,575 ක ප්‍රතිපාදන පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි. ඒ අනුව රු.මිලියන 81,108 ක ප්‍රතිපාදන හෙවත් සලසා තිබුණු මුළු පුනරාවර්තන ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 4 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරි කර තිබුණි.
  - (ii) වැය ශීර්ෂ 55 ක වැය විෂයයන් 140 ක් වෙනුවෙන් සලසා තිබුණු රු.මිලියන 1,567 ක ප්‍රතිපාදනවලින් කිසිදු උපයෝජනයක් නොකර එම මුළු ප්‍රතිපාදනයම ඉතිරි කර තිබුණි.
  - (iii) පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනවලින් උපයෝජනයන් කළ පසු ඉතිරිය සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 25 ක සිට සියයට 99 ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රමාණයකින් ඉතිරිවූ ප්‍රතිපාදනවල වටිනාකම රු.මිලියන 23,292 ක් වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

ඉතිරිවීම් පරාසය	ප්‍රතිපාදන	තරා වියදම	ඉතිරිය
-----	-----	-----	-----
සියයට	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන
75 හා ඊට වැඩි සහ 100 ට අඩු	15,814	708	15,106
50 හා ඊට වැඩි සහ 75 ට අඩු	4,400	1,283	3,117
25 හා ඊට වැඩි සහ 50 ට අඩු	14,518	9,449	5,069
	-----	-----	-----
එකතුව	34,732	11,440	23,292
	=====	=====	=====

(ආ) මූලධන වියදම් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් උපයෝජනය කළ පසු ඉතිරිය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) මූලධන වියදම් සඳහා රු.මිලියන 1,833,635 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 1,525,013 ක් පමණක් උපයෝජනය කර තිබුණි. ඒ අනුව රු.මිලියන 308,622 ක් හෙවත් සලසා තිබුණු මුළු මූලධන ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 16.8 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරි කර තිබුණි.
- (ii) වැය ශීර්ෂ 91 ක මූලධන වැය විෂයයන් 337 ක් සඳහා රු.මිලියන 54,528 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉන් කිසිදු උපයෝජනයක් කර නොතිබීම නිසා එම මුළු ප්‍රතිපාදනය ඉතිරි කර තිබුණි. එම ඉතිරිය මුළු මූලධන ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 2.9 ක් වී තිබුණි.
- (iii) මූලධන වැය විෂයයන් සඳහා සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් උපයෝජනය කළ පසු ඉතිරිය, සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 25 ක සිට සියයට 99 ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රමාණයකින් ඉතිරි වූ ප්‍රතිපාදනවල වටිනාකම රු.මිලියන 187,881 ක් වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

ඉතිරිවීම් පරාසය	ප්‍රතිපාදන	සත්‍ය වියදම	ඉතිරිය
-----	-----	-----	-----
සියයට	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු.මිලියන
75 හා ඊට වැඩි සහ 100 ට අඩු	83,071	8,814	74,257
50 හා ඊට වැඩි සහ 75 ට අඩු	102,940	40,381	62,559
25 හා ඊට වැඩි සහ 50 ට අඩු	138,843	87,778	51,065
	-----	-----	-----
එකතුව	324,854	136,973	187,881
	=====	=====	=====

3.5 2003 අංක 3 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් හේතුවෙන් 2003 අංක 3 දරන මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනතේ හා එහි සංශෝධනවල විධිවිධානවලට අනුකූලව හා ප්‍රමාණවත් වෘත්තීමය වගකීමෙන් යුතුව මුදල් අමාත්‍යාංශය කටයුතු කර තිබුණු බව විගණනයේදී තහවුරු නොවීය.

- (අ) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා කාලපරිච්ඡේදයේදී වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුගත අයවැය හිඟය ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 7.64 ක සිට සියයට 12.57 ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රමාණයක් ගෙන තිබුණි. එම කාල පරිච්ඡේදය තුළ

ඇස්තමේන්තුගත ආදායම ඉක්මවා ආදායම් රැස්කර නොතිබුණි. නමුත් තථ්‍ය අයවැය හිඟය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 5.63 ක සිට සියයට 8.61 ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රමාණයක පවත්වා ගැනීමට මුදල් අමාත්‍යාංශය කටයුතු කර තිබුණි. (ඇමුණුම 02) නමුත්, ඇස්තමේන්තුගත මූලධන ප්‍රතිපාදනයට වඩා අඩුවෙන් මූලධන වියදම් කිරීම නිසා සමස්ථ වියදමේ අඩුවීමක් සිදු වී තිබීම හේතුවෙන් සමස්ථ අයවැය හිඟය අඩුකර තිබුණි. ඒ අනුව වාර්ෂික අයවැය යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය නොකිරීම නිසා අයවැය යෝජනාවලින් අපේක්ෂා කර තිබුණු අරමුණු ඉටු කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(ආ) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුවල සඳහන් අයවැය හිඟය මූල්‍යයනය කිරීමේදී ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම, සමහර වර්ෂවල වැඩියෙන්ද, සමහර වර්ෂවල අඩුවෙන්ද සඳහන් කර තිබුණි. (ඇමුණුම 03) එම මූල්‍යයනය කිරීමේ වටිනාකම ගණනය කිරීමට පාදක කර ගත් කරුණු හෝ එම අගය ගණනය කළ ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඇ) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ එකිනෙක වර්ෂයන්ට අදාළව විසර්ජන පනත මගින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් වර්ෂය තුළදී රජය විසින් ලබාගත යුතු ණය සීමාව සඳහන් කර තිබුණි. එම ණය සීමාවෙන් එක් එක් වර්ෂයේ අයවැය හිඟය පියවා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් වී නොතිබුණි. (ඇමුණුම 04) මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් ණය ගැනීම වටිනාකම අයවැය හිඟය පියවා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ලෙස සීමාව නොදැක්වීමට අදාළ වූ කරුණු විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. .

(ඈ) 2010 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ වාර්ෂික අයවැය හිඟය දේශීය හා විදේශීය ණය ලබා ගැනීමෙන් මූල්‍යයනය කිරීමේ මාර්ග අනුව වෙන් වෙන් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. නමුත් සමහර වර්ෂවල තථ්‍ය විදේශ ණය ලබා ගැනීමේදී ඇස්තමේන්තුගත සීමාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු නොකර සීමාව ඉක්මවා ණය ලබා ගෙන තිබුණු අවස්ථා අනාවරණය විය. (ඇමුණුම 05)

තවද, ඉහත සඳහන් පරිදි මූල්‍යයනය කරනු ලබන ප්‍රමාණය දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී, ඒ සඳහා යොදාගනු ලබන පදනම සහ අපේක්ෂිත පරිදි ඇස්තමේන්තුගත තත්ත්වයන්ට ලභාවිය නොහැකි අවස්ථාවල විකල්ප ක්‍රියාමාර්ගය වෙත යොමු වීමෙන් (දේශීය ණය වෙනුවට විදේශීය ණය ලබා ගැනීම) ආර්ථිකයට සිදුවන බලපෑම පිළිබඳ විධිමත් අධ්‍යයනයක් කළ බවට තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඉ) ඇතැම් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්ට අදාළ ඇතැම් බැරකම් ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර නොගැනීමට හා එම ව්‍යවසායන්ගේ ඇතැම් බැරකම් ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ කර ගැනීමට හේතු වූ නිශ්චිත හා නිරවුල් පදනම් විගණනයට අනාවරණය කර නොතිබුණි. මේ නිසා එම ක්‍රියාවලිය විකල්ප ක්‍රම ඔස්සේ බැරකම් සීමාව තුළ රැඳී සිටීමට සිදුකරන ක්‍රියාමාර්ගයක් විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය. තවද එම ක්‍රියාමාර්ගය තව දුරටත් තීව්‍ර වුවහොත් රාජ්‍ය බැරකම් කෘතීමව පාලනය කර පෙන්වීමේ අවදානමක් ඇතිවිය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

ජනරජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් නොකළ විදේශ ණය

ණය අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	වටිනාකම
-----	-----	-----
		රු.
2005045	Puttalam Coal Power Project – Phase i	29,042,412,000
2006045	Puttalam Coal Power Project	17,538,073,769
2007044	Hambantota Port Development Project – Phase i	29,835,688,812
2009027	Puttalam Coal Power Project – Phase ii	108,954,901,440
2010006	Mattala Rajapaksha International Airport Project	23,955,222,334
2012033	Hambantota Port Development Project – Phase ii	91,712,880,000
2013014	Hambantota Port Development Project – Phase i	20,232,225,232
2012032	Hambantota Port Development Project – Phase ii	8,949,698,338
	Total	330,221,101,925
		=====

ඇමුණුම 02

අයවැය හිඟය ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස

විස්තරය	2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ	ඇස්තමේන්තුගත	තට්ඨ
රාජ්‍ය ආදායම (රු. බිලියන)	1,914	1,845	1,971	1,771	1,441	1,394	1,331	1,128	1,192	1,066	1,038	997	933	943	821	826
අයවැය පරතරය (රු. බිලියන)	1,049	758	1,488	666	1,171	963	777	838	663	643	650	593	563	476	548	473
ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (රු. බිලියන)	13,289		11,839		11,183		9,785		8,674		7,582		6,543		5,602	
අයවැය හිඟය ඇස්තමේන්තුගත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	7.89	5.70	12.57	5.63	10.47	8.61	7.94	8.56	7.64	7.41	8.57	7.82	8.60	7.27	9.78	8.44

ඇමුණුම 03

අයවැය පරතරය මූල්‍යයනය කිරීම (රු. බිලියන)

විස්තරය	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
ඇස්තමේන්තුගත අයවැය හිඟය	1,049	1,488	1,171	777	663	650	563	548
ඇස්තමේන්තුගත මුළු මූල්‍යකරණය	1,226	1,724	1,192	1,005	615	620	548	472
වෙනස - වැඩිවීම/ (අඩුවීම)	177	236	21	228	(48)	(30)	(15)	(76)

ඇමුණුම 04

ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික ණය ගැනීම් හා අනුමත ණය සීමාව (රු. බිලියන)

විස්තරය	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
ජනරජ ගිණුම අනුව ඇස්තමේන්තුගත වාර්ෂික ණය ගැනීම්	2,100	2,438	2,023	1,635	1,324	1,188	1,062	901
විසර්ජන පනතට අනුව වාර්ෂික ණය ගැනීම් සීමාව	1,629	1,699	1,780	1,278	1,303	1,139	997	980
වෙනස - සීමාව ඉක්මවා/ (අඩුවෙන්) ඇස්තමේන්තු කිරීම	471	739	243	357	21	49	65	(79)

ඇස්තමේන්තුගත හා තත්‍ය විදේශීය හා දේශීය ණය ගැනීම් (රු. බිලියන)

විස්තරය	2017		2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010	
	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන	ඇස්තමේන්තුගත	තර්ජන
විදේශ ණය ගැනීම්	270	601	300	574	321	556	646	423	213	183	242	366	199	287	148	262
දේශීය ණය ගැනීම්	1,830	857	2,138	1,042	1,702	1,187	989	965	1,111	1,090	947	726	863	695	753	640